

VESZPRÉMI HIRLAP

POLITIKAI HETILAP.

AZ EGYHÁZMEGYEI IRODA HIVATALOS KÖZLÖNYE ÉS EGYHÁZMEGYEI HIVATALOS TANÜGYI KÖZLÖNY.

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési ár: Egész évre 16 kor., félre 8 kor., negyedévre 4 kor. (Tanulóknak egy évre 12 kor.) Egyes szám ára 32 fillér.
Hirdetések ára: Egész oldal 32 kor., félsz. oldal 16 kor. stb.

Felelős szerkesztő:

Hoss József dr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Veszprém, Egyházmegyei Nyomda. (Telefon: 61.)

Előfizetéseket elfogad és hirdetésekkel felvesz: a kiadóhivatal.
A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez intézendő

A veszprémi Szent Vince-Egylet közgyűlése.

A folyó évben működésének 10-ik esztendejét kezdte meg a veszprémi szegényeket gyámolító Szent Vince-Egylet. Nem jubilált, nem ünnepelt, nem ültött zajt; oly egyszerűen, minden feltűnés nélkül jelentette be a jubileumot *Perényi Antal* kanonok-plébános, elnök, a mult vasárnap, április 14-én tartott közgyűlésen, mint amilyen egyszerű, zajtalan az Egylet egész működése. 10 év alatt sok száz szegénynek letörölték a könnyeit az Egylet buzdó, áldott lelki elnöknői és kis táplálékot, sok ezer éhezőnek nyújtottak egy kis táplálékot, sok-sok nyomort, inséget, szomorúságot enyhítettek, csökkentettek.

A 10 évi működés adatait mellőzve, csak a lefolyt 1917. évről számolt be az Egylet vezetősége a közgyűlés előtt, melyen megjelentek dr. *Csolnoky Ferenc*, dr. *Rainprecht Antal*, *Nagy Iván*, *Patzl Jenőné* és *Pech Antalné* kerületi elnöknőkön kívül az egylet működő s pártoló tagjai is igen szép számban. — Az elnöki jelentés szerint a mult év utolsó negyedében a város hat kerületében összesen 228 szegény családot segítéyzett az Egylet.

A mult évben az Egylet bevételei voltak: I. Pénztárj maradvány 1916. évről 4412-41 kor. II. Kegyes adományok: püspökségtől 3200, *Ádám Iván* apátkanonok 1000, *Csiszárík János* c. püspök 3000, gróf *Jankovich-Bésán Endréné* uróné 100, *Kránitz Kálmán* felsz. püspök 205, *Molnár Dénes* apátkanonok 1000, *Perényi Antal* kanonok-plébános 300, *Péller Pál* prelátus-kanonok 500, *Rosós István* apátkanonok 200, szt. Antal-persely 72-11, kamatból 128-71 K. Összesen: 14118-23 K.

Ezzel szemben állnak a következő kiadások: *Kenyérre* 6400 jegy után 1920 K. *Lisztre* 1254 jegy után 375-20 K. *Zsirra* 8940 jegy után 2682 K. *Fűszerre* 4500 jegy után 1350 K. Egy waggon szénre 200 jegy után 720 K. *Késpénz* 12 családra 1000 K. *Különfélekre* 270 K. Összesen: 8318-20 K, melyet levonva a bevételből, marad késpénz: 5800-03 K.

A pénztári forgalom ismertetésével kapcsolatban a közgyűlés köszönetet szavaz mindazoknak, kik nagylelkű adományaikkal az egyesületet céljai elérésében támogatták.

Jelentést tett az elnök dr. *Molnár Dénes* apátkanonok által hadiársvák és özevgyek javára az öszkor tett 1000 K-s adományának szétszétlásáról is. A kerületi elnökök javaslatai szerint az I., II. és III. kerületben egy-egy, a IV., V. és VI. kerületben pedig 2-2 szegénysorsos több gyermekes hadi-özevgy kapott 100—100 K-t a karácsonyi ünnepek alkalmával. A megmaradt 100 K-t pedig másik három hadiözevgy kapta a IV., V. és VI. kerületben egyenlő arányban.

Az Egylet részben alapítványból, részben az elnök önkéntes adományából a város hat kerületében egy-egy hűség, jóviscletű és több év óta egy helyen szolgáló cselédet is megjutalmazott 20—20 K-val a kerületi elnökök javaslatai alapján. Mindezen dolgokra vonatkozó számadásokat felülvizsgálta a számvizsgáló bizottság, melynek tagjai: dr. *Rainprecht Antal*, *Hordóssy Endréné* és *Friedrich Endréné* uróné s az ő jelentésük alapján a közgyűlés meleg köszönet kíséretében adta meg a felmentést dr. *Molnár Dénes* apátkanonok, egyleti pénztárnoknak. A pénztárnok megköszönve a helyezett bizalmat, korára és megrendült egészségi állapotára hivatkozva kérte a közgyűlést, hogy mentse fel őt tisztviselői. Miután a közgyűlés hiába kérte a pénztárnokot a tisztviselés további

viselésére, jegyzőkönyvbe iktatta tíz éves érdemeit s a buzgó működéséért, a pontos és világosan áttekinthető számadásokért meleg hangon mondott neki köszönetet. Az így megürült pénztárnoki állásra azután egyhangulag dr. *Simon György* apátkanonok választott meg.

Elhatározta végül a közgyűlés, hogy a mult évi működéséről egy kis kimutatást is készített s ezt az Egylet iránti érdeklődés terjesztése végett kinyomatja. Végezetül arra kérte az elnök az Egylet működő tagjait, hogy látogassák tovább is nagy buzgalommal és szeretettel a szegényeket s különösen nagy gondot fordítsanak a szegény meghelyi gyermekekre, kik bizony itt-ott rászorulnak egy kis anyagi és erkölcsi támogatásra.

A háború negyedik évében valóban oly sok nyomort, szenvedést és szerencsétlenséget kell tapasztalunk. A szegényeket gyámolító, vigasztaló és segítő egyesületek fontossága és szükségessége volta igazán csak most látható. Mindenki, aki a szegények sorsát szívén viseli, örömmel tekinthet a veszprémi Szent Vince-Egylet eddigi működésére és megnyugvással nézheti annak jövőre vonatkozó terveit és munkásságát. K.

A városfejlesztő bizottság gyűlése. A városfejlesztő bizottság csütörtökön dr. *Komjáthy László* polgármester elnöklésével gyűlést tartott. A polgármester szívélyes szavakkal üdvözölt az új bizottságot s kifejezte a reményt, hogy a bizottság a város fejlődése ügyében buzgó s eredményes munkálkodást fejt ki.

A bizottság először a kálvária áthelyezését tárgyalta. A kálvária új helye a szt. László-templom feljárójának két oldalán lesz. A régi kálvária-hely vissza kerül a város rendezése alá. E helyett a város a veszprémi kath. egyháznak ajándékozta a László-domb többi részét is, leszámítva az utca-rendezéshez igényelt területet. Dr. *Óvári Ferenc* örömet fejezte ki, hogy a bizottság első javaslataival is egy nagy várososági hitéletét közelebbi, vallásérköcsi célt szolgáló régi tervet juttat közelebb a megvalósuláshoz.

Érdekes tárgyalás folyt a városfejlesztésről. A bizottsági tagok egyhangú megállapítása szerint első dolog a város szabályozási tervének megállapítása. A városfejlesztés haladó irányát a képviselőtestület a jutasi ut felé szabta meg s elvileg hozzájárult a Gizella-térről nyitandó s a Cserháton keresztül a völgyikuti medence felett átvezetett közlekedési útvonal megnyitásához.

Ez a határozat siettetli, hogy az egységes szabályozási tervből ezt a részt — a Fenyves-utca és Kossuth Lajos-utca között egész a belsőség határáig — kikapcsolják s ennek szabályozási tervét — levén magában is különálló részegység — sürögösen elkészítsék. A tanács megbízást ad a tagosító mérnöknek, hogy a belső területek között a cserhátir résznek fel- és lejtmeréséhez fogjon legelőször. Ez szeptemberig elvégezhető.

A szabályozás egységes tervének megállapítása első rendű szükség, mert ennek hiányában a városfejlesztés minden szándéka akadályokba ütközik s a lehetetlen, szinte szabados építkezés bérházaknak mondott művészietlen téglaalmazai jutnak a legszebb helyekre. Dr. *Illés Dezso*

előkelő, hozzáértő idegenekre hivatkozva mondotta, hogy jól megfontolt, a város jellegzetességét figyelembe vevő s komoly következetességgel megvalósított városrendezés alapján Veszprémből gyönyörű várost lehetne teremteni. Ehez kapcsolódó sürögő feladat, hogy az építési szabályrendeletet is módosítsák.

A városrendezés, illetve a szabályozási terv alapján indulhat meg azután a csatornázás s az utcák burkolása. *Bokrossy Jenő* városi főmérnök kívánatosnak tartja, hogy a csatornázáshoz szükséges betoncsöveket a város állíttassa elő.

Ebből az ötletből felmerült az a terv is, hogy a város a polgársággal karöltve részvénytársasági alapon cementgyárat létesítsen, mert bízható értesülések szerint a város határáiban megfelelő márgatelep van. A bizottság a tervet helyesli s javaslatot tesz, hogy a város a megfelelő anyag kutatásához szükséges pénzüsszeget utalja. Együttal megkérte dr. *Óvári Ferencet*, hogy szakutódosok kiküldése érdekében illetékes helyeken tárgyaljon. Dr. *Óvári Ferenc* a megbízást szívesen vállalta, annál inkább is, mert meggyőződése szerint ezt a vállalatot, — ha arról szó lehet —, városi és polgári érdekeltységnek kell létre hoznia.

A balatoni körut.

A Balaton megkedveltetése és a nyaraló közönségnek a külföldtől való elvonása érdeke az államnak s a Balaton körül elterülő helységeknek és a vármegyéknek egyaránt. Ez a gondolat vezette a Balatoni Szövetséget, mikor tíz évvel ezelőtt felvetette a tervet, hogy építsünk a Balaton körül körutat. Ez összekötné az egyes fürdőtelepeket egymással, s így emelné a fürdőéletet, másrészt hozzájárulna a Balaton turizmusának élvezését mindenki számára.

A terv felvetése óta eltelt tíz évben a gondolat részben megvalósult, mert Siófoktól kiindulva, a somogyi parton tíz kilométer hosszúságban kiépült a körut egy része. Eme munkálatok befejezése után az ügy előbbrevitelre egy időre elszunnyadt. Az államhatalom nem színt meg érdeklődni ebben az időben sem. Megépítette nagy csinnal a balatoni kikötőket, 1914-ben szép tervet dolgoztatott ki a balatoni fürdőtelepek berendezésére és a balatoni körut továbbépítésére.

Ezek a tervek azonban a kivitelben óriási költségekbe kerültek volna, aztán meg sokak felfogása szerint a villatulajdonosok érdekeivel nehezen lettek volna összeegyeztethetők. A terv csak terv maradt.

A balatoni körut kérdése mostanában újabb előbbre jutott megvalósulásában egy lépéssel. *Óvári Ferenc* dr., a Balatoni Szövetség elnöke kieszközölte *Serényi Bélánál*, akkor még kereskedelmi miniszternél, hogy a Somogy megyében használatban levő balatoni körutat folytatólagosan építsék ki Veszprémmegye területén is. A miniszter erre el is rendelte a körut veszprémmegyei előzetes bejárását.

A hivatalos eljárás a mult szombaton folyt le. A kereskedelmi miniszter képviselőiben *Hartig Sándor* miniszteri tanácsos jelent meg. A bizottság többi tagjai a következők voltak: *Forster Gyula* műszaki főtanácsos, dr. *Óvári Ferenc*, a Balatoni Szövetség elnöke, *Russek Jenő* aligai fürdőigazgató, *Molterer János* műszaki tanácsos.

A kiküldött urak bejárták a Balatonnak veszprémei patját s megállapodtak abban, hogy gondolkodjanak a körút kiépítésén. Kezdődik az ut Almádián Zalamegye határától a vasút és hajóállomást érintve, megkerüli a fűzfői öböt. Tovább a vasút meg a kenesei magas part között halad Keneséig. E részen azonban itt-ott átmegegy a vasút a Balaton között fekvő területre. A kenesei állomásnál az állomás épületét kiindulva, a part mentén vezet tovább a kenesei téglagyárig, ott felkapaszkodik a Matacs-hegyre (Csittény mellett) ahonnan az akaratyiai pusztának tart. Itt a történelmi nevezetességű Rákóczi szilfát megkerüli. E helyen parkírozással és nyugvóhellyel a Balatonra kilátót terveznek. Önnét aztán vagy a magas parton, vagy pedig az akaratyiai lejárón levezelve a víz mellett vonul az aligai fűrdőtelepig. Aliga és Világos között mindenütt a Balatonban megy az ut, azontul a szanatorium előtt felmegegy az országútra és bekapcsolódik a már kész somogyi utba.

Az előzetes bejárás alapján a veszprémi kir. államépítészeti hivatal elkészíti a terveket a hozzávetőleges költségvetéssel. Ennek megtörténte után meghallgatják az érdekeket. A velük folytatott tárgyalás és megállapodás jogerősítése után megkezdődik az utépítési munkálat. Míg a dolog idáig jut, ahhoz azonban jócska idő kell.

HIVATALOS RÉSZ.

Bérmálás. Megyés püspök urunk a folyó év tavaszán a bérmálás szentségét ki fogja szolgálatni a következő helyeken és időben:

- Május hó 2. 3. 4. és 5-én *Kaposvárott.*
- 11 és 12-én *Nagykanizsán.*
- 14 és 15-én *Keszthelyen.*
- 19 és 20-án *Veszprémben.*
- 26 és 27-én *Pápdán.*

Pályázat. A felsősegedi róm. kath. iskolaszék egy osztálytanítói állásra pályázatot hirdet. Jövedelem a hitközségtől 600 kor.; circa 40 öl kert melé 20 kor. kertületék; a többi államségély. Törvényes lakás természetben közvetlen az iskola mellett. Melléképületek: faház, ól. A megválasztott a kántor akadályoztatása idején a kántoriakban díj nélkül segídeni köteles. Míg a kántor háborúban van, stóla s egyebek az övé lenne. Folyamodási határidő *május 20.*, választás *május 30.* Személyes megjelenés előny, de nem díjaztatik. Róm. kath. iskolaszék *Felsőseged,* Somogy m.

Otthon.

Két kicsi csöppségem!
Ha reátok nézek:
Zuzmorás hidegben
Meleg tavaszt érzek!
Mosolyog az arcom,
Nevető az ajkam,
Csupa fény, boldogság
Ómik végig rajtam!

Megtelik a szoba
Hangos kacagással,
Gerlenevetéssel
Vadgalamb-bugással!
Becéző szavakkal
Szólok ti hozzátok
S borostás arcomat
Végig csókoltjátok!

Rózsás arcotokon
Rezgő nap sugára
Tavaszi varázsol a
Pici kis szobába!
Jertek az ölembe,
Hadd meséljek szépet,
Ezüstös, csillogó
Édes kis meséket!

Kacska László.

A kádártai rablógyilkosság.

Állati kegyetlenséggel végrehajtott rablógyilkosság híre ejtette rémületbe a mult hétfőn városunk közönségét. A szomszédos Kádártai közönségben szinte egy egész családot irott ki egy eddig még menekülésben levő többtagú rablóbanda. Alig ocsudtunk föl az első rémületből, máris jött a garázdá rablóbanda további gonoszteinek híre. Rablást rablás után követve el, fosztogatják végig az egész környéket és bántódás nélkül jutnak el immár Keszthely vidékére.

Hisszük, mire e sorok napvilágot látnak, az üldöző hatóságoknak sikerül elfogni és ártalmatlanná tenni ezt a gyalázatos ducadsordát. De szinte ökölbe szorul a kezünk, mikor arra gondolunk, ami az elfogatás után következik: nagy apparátussal törvényt ilnek majd ezek fölött a vérben gázoló fenevadak fölött, talán halálra is ítélik őket s hogy senki ne lássa szegényüket, hosszú-hosszu megmondolás után rendez a humánus igazságszolgáltatás egy zártkörű akasztást valamelyik fogház udvarán. Azután pont. Alsunk rá egyet s miután elfeledtük a másodikat, jöhet a pharmandik és a többi dános szörnyűség.

Elborzad az ember, mikor hallja a kádártai borzalmat: dalolva, kötekedve, lármával megy a felfegyverzett rablócsapat a kiszemelt házhoz, egész sereg ember a tanuja a végbenemő gyilkos rémségnek, de nem merik háborgatni a gyilkosokat; a rettegéstől remegve húzódnak meg a kis falu lakói, a saját életükért remegnek, de hogy is tudnának segíteni a tulerős gyilkos had ellen szegény szomszédaikon.

Falvaink védtelenek, egy nyolc-tíztagú banda, ha kedve szoftyan, hát fölkoncolhatja, kirabolhatja az egész falut. Uraim! törvényhozó és törvénytuló urak! ne tárgyaljunk sokat. Statárium: ez kell a bitangoknak és nagyobb, megbízhatóbb védelem az épkézláb férfiatól megfosztott falvainak!

A rablógyilkosságról s a rablók további tet-teiről a következőkben számolhatunk be.

Vasárnap, folyó hó 14-én este 11 óra körül történt a kádártai rablógyilkosság. A falunak Gyula-firatót felé eső végén, alig két puska lövésnyi távolságra a kádártai vasutállomástól, az országút mellett fekszik három, a falutól különálló ház. A középsőben lakott *Kis Vajda* Lajos feleségével, 19 éves fiával s két, 22 és 16 év körüli lányával. A gazda az esti 10 óras vonattal érkezett haza Kádártára. A rablóbanda, amelynek tagjai minden valószínűség szerint szökött katonák kőborcigányok, *Kis Vajda* Lajos házat szemelte ki prédául. Először az ablakon át kísérelték meg a bejutást, bezúzták azt egy vasvillával, de mivel erős vasrács állotta utjukat, az erős, kétszárnyu ajtónak estek neki. A zajra fölébredt házbeliek kétségbeesetten védekeztek, támogatták befüről az ajtót, amely mindegyre jobban engedett a rablók tulerejének, a baltával való fészegetésnek. A megrémült gazda ekkor egy pillanatra félreállva, az országútra néző ablakhoz futott, hogy segítségért kiáltson. Ez alatt a meggyengült ellenállás megtört, a haramiák az egyik ajtószárnyat kiemelve sarkaiból belökték a lakásba s megkezdődött a vérengzés.

Baltákkal és puskákkal dolgoztak. Először a házigazda kapott halálos lövést, a mellkasát és tüdejét roncsolta szét egy 15 mm.-es ólomgolyó. Annyi ereje volt még, hogy baltát fogjon, de a fejére mért hat baltacsapástól holtan rogyott össze a betört ajtó mellett. A fiával is egy-kettőre végeztek a gyilkosok. Két lövés érte, az egyik jobb kézfejét roncsolta szét, a másik mellébe furódott, míg egy hatalmas baltacsapás hátát a derékban bordáit zúzta össze, megsérte tüdejét is. A fiu élt még, mikor a rablógyilkosság távozása után hívott orvos kötözni kezdte sebeit, de még a kötözés közben ő is meghalt. Elvérzett ez is, mint apja.

A rablók, hogy nagyobb biztonságban legyenek, a szobában égő petróleum-lámpát leütötték s az asszonyoknak estek, súlyosan megsebesítve az asszonyt és a nagyobbik lányt több baltacsapással s kényszerítették őket, hogy pénzüket s összes értékeiket előadják. Körülbelül 1000 korona készpénz és egy takarékkönyv lett a zsákmányuk s miután a szekrények tartalmát szétháyták, elhagyták a házat, magukkal vevé az elrabolt holmikat.

A haramiák az asszonyok vallomása szerint bekormozott arcú, civil öltözötű férfiak voltak, köztük az egyik piros katonasapkával. Magyarul beszéltek, rossz kiejtéssel. Amint a vizsgálat megállapította, lankaszter fegyvereket használtak, saját-készítetű ólomgolyókkal.

A gyilkos mézszárlásnak több falubeli volt tanuja. A szomszédok s a közelben levő malombeliek hallották a rémes emberirás lármáját, de nem mertek a nyomorult áldozatok segítségére menni. Mikor minden elcsendesedett, a közvetlen szomszéd kijött házból, de az egyik még ott levő rabló erre is ráölt. A lövés nem talált.

A véres tett elkövetése után még az ugynevezett cigánysoron garázdálkodtak a banditák, s miután többször lopkodtak össze, elhagyták a falut. Az elrabolt takarékkönyvet és a Vajda-fiu katonai fölmentési iratát a faluban eldobták.

A kádártai rablógyilkosságot megelőzően, vasárnap délután a rátóti szőlőkben jártak a rablók, több pincét fölörték s ivással készülték az esti vérengzésre. A rátóti hegybíró hazafelé tartva, világosságot látott az egyik pincében. Abban a hitben, hogy a gazda időgál még odabenn, beszól: „Jó lesz már hazafelé indulni!” — Megszeppen, mikor ismeretlen, vad hang válaszol az invitálásra: „Ne kiváncsiskodj!” — s az egyik bandita puska-lövésekkel indítja gyorsabb iramra a megugrott hegybíró.

A rátóti szőlőkben indult azután félig részegen az est sötétjében Kádártai felé a rablócsapat, a tanuk állítása szerint egymással civódva, követ. dobálták egymást, sőt lövöldöztek is utközben.

A kádártai esetet másnap reggel a községy előjáróság jelentette a veszprémi kir. ügyészségnek, ahonnan dr. *Lányi Sándor* kir. ügyész és *Csákány Sándor* vizsgálóbíró mentek ki a helyszínére. Az áldozatokat dr. *Csolnoky Ferenc* törvénszéki orvos, dr. *Vadnay Szilárd* és dr. *Robitschek Samu* orvosok köcskolták fel, a súlyosan sebesült Vajdánét és nagyobbik leányát pedig a veszprémi kórházba hozták be.

A rablóbanda további viselt dolgairól a következők derítette ki a nyomozás.

A kádártai rémtett után valószínűen a gele-méri erdőn át Kenese felé távoztak a rablók. — Hétfőn, 15-én délután a Kenese közelében levő mámai hegy egyik pincéjében jártak, ahonnan a csendőrök elől elmenekültek, otthagya egy pár csizma és több sonkát. Ugyanezen a délután a vörösberényi erdőn át a szabadi határba jutottak s a Vödörvölgyben *Pósa Gábor* két fiától elvették kocsijukat két lóval. A szabadi szőlőkben fordulnak meg ezután s itt két időgáló szabadságos katonától erőszakolnak ki ételt és ételmenüeket. A felsőörsi temető közelében *Vendel Mihály* jákói korcsmáros esik a kezükbe. Bort szállított fiával együtt. Elveszik *Vendel* csizmáit, 1400 koronáját, kifogják lovait s otthagya a szabadi határban rabolt rosszabb lovakat, 25 liter borral kocsijukon odébb állnak.

A balatonmenti erdőkön át Tapolca irányában mentek, Lesenceiszvádon tűnnek fel újra, itt az uzsai erdőben tartottak pihenőt. A csendőrök rajtuk ütnek, de az éj sötétjében sikerül elmenekülniök a sülű erdőben. Kocsit, lovat, fegyvereiken kívül minden holmijukat az erdőben hagyják. Dél-nyugati irányban *Zsid* községybe jutottak, ahol ruhanemüeket, kocsit és lovakat loptak s a lopott kocsin Keszthely felé veszik utjukat. Keszthely környékén ismét csendőrökkel találkoznak, de kölcsönös lövöldözés után itt is sikerül elillanniök.

A csendőrség tovább üldözi a vakmerő rablóbandát. (drg.)

Az éllelmezési bizottságból. A képviselő-testület, mint megirtuk, nyolctagú közlelmezési bizottságot alkotott. A bizottság első gyűlése szerdán volt a polgármester elnöklésével, aki a tagokat ödvözölte s buzdította, hogy a város java érdekében munkálkodjanak. A bizottság ezután több közlelmezési ügyet tárgyal s a kivitel módzatokhoz a jelzett javaslatokhoz s a kivitel módzatokhoz. — A város két waggon savanyukáposztát kap. A kereskedők közül csak öten jelentkeztek árusításra. Kgya 1 K 60 f. — A Baththányi-féle zöldségtelep a tavaszi zöldségfélék árusítását megkezdte. A városi hatóság a telep intézését pontos kiszolgálásra s kellő mennyiségű zöldség szállításra hívta fel. — *Gestdler* Jenő külsővati földbirtokos kértészetétől felhívást kapott a város, hogy hajlandó a veszprémi piac részére nagyobb területeken különféle zöldségféléket termeszteti s azt árusításra Veszprémben szállítani. A város kedvező választ adott, jelezvén egyuttal, hogy hatósági jellegű árusításra más szerződése van. Ez a részvényár-

saság tehát a saját költségére s veszélyére szállít s köteles a megszabott árakat figyelembe venni. — A városi sertéshúst május 1-től kezdődőleg jegyre adják a hentesek, családtagok száma szerint megállapítandó fejkvótával. A hentesek az esetleg megmaradt húsból kötelesek kalbászt készíteni, megfűstöltetni s ugyancsak jegyre árusítani. Ezt az intézkedést a hatóság azért lépteti életbe, hogy az olcsóbb sertéshús kivitelét megakadályozza. A város virslit s párizsi hurkát is szándékozik készíttetni. A terv azonban csak akkor valósul meg, ha a város megfelelő iparost talál s az árusításra alkalmas módot és helyet talál. — A közéletmezési bizottság is helyesli a hadikönyha felállítását, ha a városra a szociális cél hasznát felülhaladó terhet nem ró. Most a kísérlet oly irányban történik, hogy a hadikönyhát valamelyik jónévű kifőzővel, vagy kisebb vendéglővel kapcsolják össze. Ilyen helyeket a szegényebb polgári elem, a hivatalnok karból is, szívesebben felkeresne olcsóbb étkezés, vagy kihordás céljából. — A városi hatóság a jövő évi zsirszükséglet biztosításához már most hozzáfog. Megkeres nagyobb uradalmakat, hízalókat s szerződésileg köli le a megfelelő sertésmennyiséget.

H I R E K.

— **Személyi hír.** Megyeispüspökünk a mult szerdán *Prohászka Ottokár* dr. székesfehérvári megyéspüspök látogatására Székesfehérvárra utazott. Onnan hivatalos ügyekben Budapestre ment. Ma vasárnap délután érkezik székvárosába. — Május hónapban a püspök bérmauton lesz. A pünkösdi ünnepeket azonban itthon tölti, amikor is Veszprémben fogja a bérmálás szentségét kiszolgáltatni.

— **Főispánunk lemondása.** Budapestről vesszük a sajnálatos hírt. *Rainprecht* Antal dr. főispánunk a kormányválságból kifolyólag folyó hó 19-én beadta állásáról lemondását. A végleges döntés az új kormány megalakulásáig bizonyára függőben marad. Mi remélve hisszük, hogy főispánunk szimpatikus egyéniségét az új rezsim alatt is a főispáni székből láthatjuk.

— **Királyi kitüntetés.** Ófelsége dr. *Mihályfi* Ákos prépost, a tudományegyetem prorektorát a Ferenc József-rend csillagos közepkeresztjével tüntette ki. A fudós pap és tanár kitüntetése nemcsak a ciszterciek rendjében, — melynek egyik büszkesége — ébreszt bensőséges örömet, hanem egyházmegyénk papi és polgári köreiben is. Mihályfi Ákos középiskolai tanulmányainak egy részét Veszprémben, az akkor még hat osztályú gimnáziumban végezte. Ez a körülmény, valamint gyermek- és ifjúkorának Eningenen töltött évei a vármegyében sok úri családdal hozták ismeretségbe s így érthető, hogy méltó kitüntetése alkalmából vármegyénkben is sok meleg üdvözlést kapott.

— **A Vöröskereszt gyűjtőnapja.** A Magyar Vöröskereszt elhatározta, hogy Szt. Péter és Pál napján ez idén is gyűjtést rendez. Dr. *Rainprecht* Antal rendelkezletben tudatja ezt a vármegye közhivatalaival s kéri azokat, hogy a nemescélú egyesületnek a gyűjtésben a legmesszebbmenő támogatást nyújtsák.

— **Kinevezés.** Az átmeneti gazdasági ügyek minisztere dr. *Rupert* Rezső ügyvédet, főispáni titkár a veszprémi, dr. *Fatér* István várpalotai esperesplébánost, pápai kamarást a hajmáskéri, dr. *Mohácsy* Lajos marczalgergyei ev. lelkészt a pápai körzetben átmeneti gazd. ügyek biztosává kinevezte.

— **Katonai kitüntetés.** A király *Pichler* Ferenc, *Modrovits* János, *Takács* László t. hadnagyokat a 3. o. katonai érdemkeresztrel tüntette ki a hadidiszteménnyel és a kardokkal s elrendelte, hogy a legfelsőbb elismerés újra tudni adassék *Miklós* Péter és *Krizmanits* Péter t. hadnagyoknak s először tudtuladassék *Valasek* Ferenc, *Jármí* *Kömbes* György, *Hercz* János, *Tarcs* Béla tartalékos és *Müller* Sándor nt. hadnagyoknak.

— **A veszprémi Szinpártoló Egyesület** Veszprémben a városháza tanácsstermében április hó 28-án, vasárnap délelőtt 11 órakor évi rendes közgyűlést tart. Tárgegyeztet: 1. Einöki jelentés. 2. Az 1917. évi számadatok és mérleg megállapítása, jóváhagyása és felmentvény megadása. 3. Ismétvények. 4. Választások.

— **Hadifogságból.** *Veidner-Diesel* Ernő ezredes, volt állomásparancsnok, mint csererokkant az olasz fogságból visszaérkezett Veszprémbe.

— **Ezredkürtök.** A város két háziezredének hősi küzdelmeik hatás és méltányoló elismerésül ezüstkürtöket adományozott. A terv az volt, hogy a kürtöket a harctéren adják át az ezredeknek. A parancsnokság április 21—26-ban jelölt meg az erre alkalmas időt. A rekvirálás s egyéb sürgős teendő azonban a vezető egyéneket most akadályozzák, de meg a kijelölt idő a hozzákészülésre is kevés, ennél fogva a város vezetősége a kürtöket a parancsnokság útján küldi el a háziezredeknek. Szeretetalománra a város 3000 K-t szavazott meg.

— **Kitüntetett t. lelkész.** A király *Hevesy* István veszpréme gyházmegyei áldozópapnak, ki mint suri kaplán a mozgósításkor vonult be katonalelkézi szolgálata s azóta állandóan szolgált, a Ferenc József-rend lovagkeresztjét a hadiékítménnyel adományozta.

— **Főispánunk sokoldalú tevékenysége** mellett látogatásával tisztelte meg az Angolkisasszonyok tanítónőképző-intézetét. Az angolkisasszonyok tanításának és a növendékek feleleteinek meghallgatása után a legjobb benyomásokat vitte magával.

— **Népiroda.** F. hó 17-én *Preszly* Elemér országgy. képviselő a Hadigondozó Hivatal képviselőletében Veszprémben időzött. Itt is miként Pápán, szervezte a Népirodát, mely intézménynek célja hadisegély ügyekben a tanácsadás, közbenjárás. Ugy halljuk, hogy az iroda vezetője *Mezriczky* Károly ny. táblabíró lesz.

— **Látogatás.** Dr. *Vértesy* Gyula kir. tanácsos, tanfelügyelő, a Petőfi-társaság tagja az elmúlt héten hivatalos látogatást végzett az angolkisasszonyok tanítónőképző-intézetében. A látogatás után tartott tanári tanácskozmányon a legteljesebb megalapozást fejezte ki a végzett és tapasztalt eredményes nevelő-tanító munka felett. A látogatásban részt vett *Rosos* István apátkanonok egyházmegyei főtanfelügyelő is.

— **A polgármester másodhelyettese.** Ismeretes, hogy dr. *Komjáthy* László polgármester a kormánybiztos másodhelyettese lett. Törvényes helyettese dr. *Hörvith* Béla v. főjegyző. Minthogy szabályrendelet arra nézve, hogy a polgármestert a főjegyző akadályoztatása esetében ki helyettesíti, a városi képviselőtestület a polgármester másodhelyettesével *Biczi* Károly v. tanácsost bízta meg.

— **Kézimunkakiállítás.** A jótékony célú kézimunkakiállítás városszerte nagy érdeklődés közepén zajlik. A múlt héten megalakult a 32 helygölyből álló rendező bizottság. Tagjai a kiállítás ideje alatt az ellenőrzést és felügyeletet gyakorolják. A kiállításra jelentkezők számából s az érdeklődésből a kiállítás nagy sikere biztosra várható. Ez uton is felkéri a rendezőség az érdeklődőket, hogy a kiállításra szánt kézimunkáikat a név megjelölésével lehetőleg már e hó 29-én és 30-án küldjék be a megyeház nagytermébe, hol azokat a bizottság d. e. 10—12 és d. u. 3—6 óra között nyugta ellenében fogja átvenni és megőrizni.

— **A pápai polgármesterválasztás.** *Mészáros* Károly, pápai polgármester tekintettel szolgálati éveinek számára, a polgármestertisztségről lemondott. Ennek következtében a májusi képviselőtestület új polgármestert választ. Ertesítésünk szerint az állásra három pályáztnak: *Tenczlinger* József dr., veszprémi kir. ügyész; *Hajnóczy* László tisztviselő és dr. *Molnár* Jenő ügyvéd.

— **Nem lesz katonai rekvirálás.** Illetékes helyen hallottuk a jó hírt, hogy Veszprémben nem lesz katonai rekvirálás. A kormánybiztosság megalapozta a rekvirálás eredményével, mert a város, lakossága a kirótt 5 waggon gabona és liszt helyett 1007 mmázsát szolgáltatott be. Ugy gondoljuk, hogy aminő megelégedést keletet felsőbb helyen a veszprémiek hazafias kötelességteljesítése, époló örömet okoz a városnak a kormánybiztosság belátó jóindulata.

— **Nyomdánk megtekintése.** Az angolkisasszonyok intézete polgári leányiskolájának növendékei megtekintették legnap az egyházmegyei nyomda helyiségeit, hogy a könyvnyomtatás közvetlen megfigyeléssel is megismerjék. A leánykák élénk érdeklődéssel figyelték a szerzőkrényeket, a betűszedés technikáját, az elkészült s betördelt formákat. Megnézték a géptermet is. Hosszasan elnézték mint hagyja el a nyomógépet a szöveg. A gép berendezésének elmagyarázása után sok tapasztalattal gazdagodva hagyták el a helyiségeket.

— **Tisztviselők értekezlete.** A szegedi köztisztviselők, altisztek és szolgák f. évi március hó 25-én tartott nagygyűlésükből rendkívül súlyos anyagi helyzetük gyors és gyökeres orvoslása érdekében a m. kir. kormányhoz intézendő kérvényük tervezetét Veszprém vármegye területén levő összes érdekelte közszolgálati alkalmazottakkal leendő tárgyalatás és hasonló állásfoglalás végett dr. *Bibó* Károly alispánnak megküldötte. A jelzett kérvény és a vele. kapcsolatos esetleg felmerülhet kérdések tárgyalása céljából az alispán a vármegye-beli összes közalkalmazottakat Veszprémben a vármegyei székház nagytermében f. hó 20-án d. u. 6 órakor tartandó értekezletre meghívta. Felkérte a hivatalfőnököket, hogy e meghívást a vezetőségük alatt álló hivatali összes közalkalmazottal azonnal közöljék. A vidéken lakó közalkalmazottak érdekeit a Veszprémben lakó ugyanezen szakbeli közalkalmazottak kellőképp képviselhetik s bizonyára képviselni is fogják az értekezleten, miáltal a Veszprémbe való utazással járó idővesztés és az utazási költségek nézetünk szerint mellőzhetőek.

— **Caládi pótlék.** A város közgyűlése családai pótlékok szavazott meg a város üzemi alkalmazottainak, akiknek a törvény nem rendel családai pótlékok. Hogy a szabályrendelet megfelelő módosítása a hozzájárulást messzire ki ne tolja, a tanács a pótléknak megfelelő összeget előleg címen jan. 1-től kezdődőleg kiutalta.

— **Adomány.** A Veszprémi Takarékpénztár a veszprémi iparosinasiskola tanulóinak jutalmazására 50, a Hitelzővetkezet pedig 20 koronát adományozott. Fogadja mind a két pénzintézet adományukért az iskola igazgatójának leghálásabb köszönetét. — Ma, amikor a gyenge kezű, de mégis nélkülözhetetlen gyermekmunkások a legtöbb kispári műhelynek ugyszólván egyedüli fenntartói, különösen megérdemlik a jólelkű figyelmet.

— **A Központi Sajtóvállalat** céljaira Attala község lakói 4600 K értékű részvényt jegyeztek. A szép eredmény létrehozásában érdeme van papjaikon kívül a lelkes tanítói karnak és a község érdemes előjáróságának.

— **Évzáró a kereskedelmi iskolában.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter úgy intézkedett, hogy a kereskedelmi iskolák felső osztályaiban május hó 18-án a tananyagot s az osztályvizsgálatokat befejezzék. A pünkösdt követő héten meg lesznek az érettségi írásbeli vizsgálatok, május hónap utolsó hetétől kezdve pedig megtartják a szóbeli érettséget. A többi osztályok tanítása tovább folyik az év végéig. — A miniszter eme intézkedésének oka abban leli magyarázatát, hogy a hazai nagyobb pénzintézetek munkaszerői a felmentések korlátozása folytán erősen megcsappantak. A pénzügyi hadviselés érdekei pedig szükségessé teszik, hogy a megfogatkozott erőket valamiként pótolják.

— **Gyermekfürdő.** A tanács dicsérendő intézkedést tett közegészségi ügyben. Megegyezett a gőzfürdő bérlőjével s az eredmény hetenkint, hétfőn délután 1—7 óra között 400 gyermeknek ingyen fürdőt. Tisztaság s közegészség okából elismerésre méltó a tanács rendelkezése, amelynek létrehozásában a városi tisztiorvosnak is buzgó szerepe volt. A város átír az iskolák vezetőihez, hogy közös értekezleten úgy állapodjanak meg, hogy egy hónap alatt minden tanuló megfürdöjjon tanári s tanítói felügyelet alatt.

— **Közéletmezés.** A közéletmezési ügyosztály elfoglalta új helyét a jeruzsálemhegyi áll. ovoidában. Az utcák beosztása a városházán s az adóhivatalban megtekinthető. — A városi asztaltisztát a kereskedők árulják kgját 4 koronáért. Cukorjegyre adják és pedig két családtag után 1/2, hét családtagig 1/4, ezen felül 1/4 kgot.

— **Közbiztonság.** A környékbeli gyilkosságok, komoly aggodalmakat ébresztenek a helybeli polgároknak is. Csekély a rendőrlétszám. A városnak nagy része nélkülözik az állandó rendőrfelügyeletet. A központi szükségletek, a főbb utvonalak a meglévő létszám nagyobb részét igénybe veszik s így a külső polgárság éjjeli védelméről alig lehet szó. Az élet- és vagyonbiztonságnak ez a mérve sehogysem megnyugtató s a polgárság nagy részében azt a szándékot éreli meg, hogy a szükséges tennivalók megbeszélésére értekezletet hi össze. Hogy ilyen kifogások hallhatók, arról perze a rendőrség nem lehet, mert a mostani létszámmal a mai rendfenntartás is csak megfeszített erővel, a hivatalos bürokratia kimerítő fokozásával érhető el. Belső módon szaporítani kell a rendőrlétszámot. Pápán a csendőrséget is bevonták városi

rendfentartásra s ennek útját a rendőrkapitányság egyengette. Talán nálunk is meg lehetne ezt kísérni. Vagy ha ez nem lehetséges, s a mindig jóindulatú katonai parancsnokság segítségéhez folyamodjunk. Talán az irodákban, talán a harctéri szolgálatra alkalmazottak között vagy akár honnan is akad olyan felesleg, amely a rendőrhínyt pótolná. Rendkívül fontos városérdek ez. Bizunk benne, hogy a városi hatóság is megismeri. — Ilyen égető kérdés a vidéki csendőrhíny is. Csakis emmiatt történhet, hogy gyilkos- és betörőbandák az egész Dunántúlt végig kalandoztatják, — akár csak pusztító jégvihar a pásztiás zónákat. A háború minden nagy feladatai, kérdései, sőt az igazgató politikai helyzet torlódó eseményei se menthetik, ha az illetékes tényleg könnyen napirendre térnek a polgárok vagyoni és életérdekei felett. Veszprémbe nagyobb létszámú rendőrséget, a vidékre pedig csendőrséget.

— **Gyermekcipők.** Emlegettük, hogy a város még a nyáron elkészíteti a térelváltó gyermekcipőket. 800—1000 pár cipő készítéséről lévén szó, a városi talpalo helyisége s személyzete erre nem elégséges. A helyettespolgármester úgy óhajtott a kérdést megoldani, hogy a cipőkészítést — melyhez a város szabott felsőrészt s minden kelléket ad — helybeli cipésziparosoknak engedi át. Ebbeli ajánlatát az ipartestület közvetítette. Az értekezletre a 36 hadba nem vonult cipész közül 12-en jelentek meg s csupán a cipő elkészítéséért darabonként 21—25 koronát kértek, holott szakvélemény szerint 10—11 korona jól fizetett maximális ár lenne. Ezt a tervet tehát, mely az illetőket csak heti nyolc pár cipő után is havi 350—400 korona munkadíjban részesíthette volna, el kellett ejteni, mert 800—1000 korona havi munkadíjra aspirálnak. Most már a hatóság vagy vidéki iparosokat keres, vagy pedig a hadiszolgáltatási törvény alapján a helybeliekből fognak néhány cipészt berendeltetni.

— **Köszönet.** A böhönyi hitközség kicsiny temploma helyett újat akar építeni. A hitközség tagjainak csekély száma miatt közadakozás útján is iparkodnak a szükséges összeget összehozni. Erre a célra újabban a következő adományok folytak be: Kránitz Kálmán feisz. püspök, Káuzli Dezso, dr. Molnár Dénes, Péller Pál és Ádám Iván apátkanonokok 100—100 K, Szabó József plébános Szepetk 100 K, dr. Czápári László tóskoberéndi plébános 50 K, tóskoberéndi hívek 13 K, szentbékai plébánia 4 K, felsőörsi plébánia 4 K, Horváth János monostorapoti plébános 10 K, lepényi plébánia 10 K, Szilágyi Jenő borzavári plébános 2 K. Összesen 693 K. A szíves adományokért a hitközség nevében hálás köszönetet mond *Puska Géza*, lelkész.

— **Gyertya.** A város a gyertyát is kereskedők útján hozza forgalomba cukorjegyre. Minden háztartás egy szál gyertyát kap 30 fillérért! A gyertya szürkésfehér s a kereskedőknek forgalombahozott sarga gyertyájánál jóval vastagabb.

— **A szén.** A városi hatóság a főispán útján felterjesztést intézett a szénközpontozóhoz. Ebben felárta, hogy a város az elmúlt félre mily kevés tüzelőszennet kapott s egyuttal azt a kérelmet terjesztette elő, hogy jövőre jobb ellátásban részesüljön. A hatóság azt is kérte, hogy a város területére szállított minden szén a szénbizottság címére s rendelkezésére küldessék. A magán kereskedők által lánckereskedelem útján kieszközölt szén se legyen kivétel, mert az így behozott szén mindig jóval drágább volt, mint az, amelyet a hatóság osztott ki. Reméljük, hogy ennek a jó előre való gondoskodásnak sikere lesz.

— **Tűz a moziban.** Csütörtök este tíz óra tájban tűz ütött ki a mozi gépházában. Meggyulladt a *Koldus gróf* c. darab négyfelvonásos filmje. A füst, a lánglobbanás a vitélvásznon s látszott s így a figyelmű közönség azonnal észre vette a bajt. A gépet Kukonya József vezette. Hozzákapott a meggyulladt filmhez, hogy eloltja. Derék lélekjelenléte mutat, hogy amíg a tüzet otlogatta, a villanylámpát fölcsvartta. A közönség persze megriadt, de a világosságban s a néhány bátoroságot öntő figyelmeszűző szóra minden pánik nélkül sietett az oldalkijárok felé. Baki senkinek se történt a tüzet otlogató ifjún kívül, aki kezén megégett. Szerencsére a villanyvezetékek se llett semmi baja a menekülés alatt. Később azonban felmondta a szolgáltatást. Az ügyeletes tűzoltó azonnal működésbe hozta a színházi tűzcsapot, de a rossz szélből az első viznyomásra szétszakadt. Ekkor már hirt kapott a közeli tűzoltótanys a onnan sietve vittek a jó tömlőket. A celluloidanyag égése erős, fájó füstöt okozott, Beizer és Babos tűzoltók

mégis kitarítottak a tűz lokalizálásában. Winkler István tűzoltóparancsnok az értesítés után nyomban a helyszínre sietett s vezetésével folyt a tűzoltás munkája. A közönség egy része a nagy sietségben öltönyt s egyéb ruhadarabot hagyott a helyszínen. *Próder László* rendőrfogalmazó mindezt azonnal összeszedette s a rendőrségre vitette. — Csodálkozva hallottuk, hogy a nyugati oldalkijárok harmadika zárva volt. Ezt az ajtót a tűzoltók feszítették ki a füstvezetés miatt. Nagy szerencse, hogy a menekülésnek ez a bár éppen nem felesleges, mégis bezárt útja nem okozott veszedelmet. Pedig okozhatott volna, mert a főbejárat felé való távozást a gépházából kiszórt égő film akadályozta. Pénteken például tüzendészeti vizsgálat folyt le a helyszínen dr. *Bibó Károly* alispán vezetésével. A bizottság kifogásolta, hogy a gépkamra a kívánalom szerint nem vasbetonból épült, hanem deszkából, amelyet csak bádögöszerrel emeltek az egyik kijárhoz s a vészlámpák sem künn, sem benn nem égtek s a székek és széksorok szűk helyre vannak szorítva s a dobogószerrel emelkedés az egyik kijárhoz s a hozzáférést megnehezíti. Az alispán ur szigorú vizsgálata a közönség körében jó hatást tett. — A színház szerezzen jó tömlőt, a rendőrség pedig ellenőrizze, hogy a kijárok a szabad és gyors elvonulást szolgálják. A tűz a mozibérletnek érezhető kárt okozott.

— **Öntözés — seprés.** Dr. *Rosenberg* Jenő v. tisztiorvos és dr. *Török Gyula* rendőrkapitány együttes átiratban kérték a városi hatóságot, hogy az utcák öntözéséről s gyakoribb seprtetéséről gondoskodják. Mind a kettő nagyon elkel. Az is jó lesz, ha a szeméthordó kocsiakat reformálják. Amerre csak jár, szemét jelzi az útját, mert elhullatja. A városnak sok fogatával arra is módja lenne, hogy a háziszemetet gyakrabban elhordassa. Nem rekvirálási cikk az, hogy rejtégessék. Szívesen föllemlítjük, hogy az iparostanácsokai külső és belső szemételepeket már megszűntették s a lépcsőket s néhány belső utcát áseprétték. Kívánatos, hogy ez mindenfelé s ne csak notabilitások érkezésekor történjen! Állandóuljon a nóta:

Söpört emelet, söpörön hát más is!

— **Ingatlanváltás Veszprém.** Városunkban az 1917. esztendő folyamán adásvétel útján 181 ingatlan cserélt gazdát. Ebben 127 ház, 59 pedig föld, illetve kert.

— **Menekültek hazatérése.** A befűgyminiszter rendelkezése a még vissza nem tért erdélyi menekülteket is visszaszállítják Csik- és Háromszékmegyékbe. Hogy ez mikor történik meg, attól függ, hogy a befűgyminiszter mikorra tudja ellátni őket a szükséges ruhanyelével. Az elszállítás időpontját az erdélyi kormánybiztos közli az érdekeltekkel, addig senkinek se szabad helyét elhagynia.

— **Petrólium.** A kereskedelmi miniszter a nyári hónapokra 47 mm. és 48 kg. petróliumot utalt ki Veszprémvármegye részére. Ebből Veszprém városra 9:90; Pápara 10:10, az enyingi járásra 5:78; a veszprémi járásra 5:80; a pápai járásra 6:90; a zirczi járásra 1:40 q esik a lakosság arányszáma szerint.

— **Szappan érkezett.** A szappanelosztó iroda Veszprémvármegye részére 5000 kg. szappant és 1000 kg. mosópórt utalt ki. Veszprémben a kiutalt mennyiséget a polgármester veszi át. A felosztás szerint az egyes városokra, illetve járásokra a következő mennyiség esik: **Szappanból:** Veszprém városra 500; Pápa városra 500; a devecseri járásra 600; az enyingi járásra 800; a veszprémi járásra 1150; a pápai járásra 1300; a zirczi járásra 150 kg. — **Mosópórból:** Pápa városra 150; Veszprém városra 100; a devecseri, enyingi, veszprémi járásokra 150—150 kg., a pápai járásra 200; a zirczi járásra 100 kg.

— **Panaszok.** Kedves olvasónk közli, hogy a jutasi úti szeméttelpe nagyon bántja a Veszprémbe érkezőket. Igaza van. A veszprémieket is bántja. Most majd hadiárvahez kerül oda, de addig is jó lenne ezt az állandósított szeméttelpeket ott megszüntetni. — Több panaszot hallunk a belsőállomási jegykiadás miatt. Különösen pénteken s vasárnap d. u. van sok utas Alsóörs felé s ekkor se adnak jegyet egy óra előtt. A közönség igazgatót, tükednek, rend nélkül a kijárok felől is jegyért tokolodik s akik időben hozzájutnak, helyet is kapnak, a többiek pedig állhatnak. A megfigyelők azt mondják, hogy akárhányszor az utasok a félháromi vonathoz is ekkor kapnak jegyet. Ezek pedig várhatnának. Ajánljuk azt a panaszt a nagyon körültekintő s a közönség érdekét figyelembe s megbecsülő állomásfőnökre szíves figyelmébe.

— **A vármegyei Hivatalos Lapból.** A vármegye közgyűlése Rímpek Jenő napidíjasknak példás szorgalommal és teljes megbízatással különbözőkban is végzett munkájáért 100 korona jutalmat szavazott meg. — A vármegye a síofoki fürdőbizottság határozatát, mellyel a gyógydíjakat a telepen, a közönség aszfaltozott utcái környékén s egyéb helyeken 50%-al felemelte — jóváhagyta. Gyógydíjak a helyek sorrendjében: Egy felnőtt személy 9—6—3 K. Egy gyermek (10—15 éves) 4:50—3—1:50 kor. Egy gyermek (3—10 éves) 2:50—1:50—0:70 K. Egy kiserő 3—1:50—0:75 K. — Dr. *Bibó Károly* alispán ápr. 15-től kezdődőleg hatályon kívül helyezte azt a határozatát, amellyel a 3 éves úszók és hasastehenek levágását s szállítását ezideig megengedte. — A kereskedelmi miniszter felhatalmazta az alispánt, hogy a községi közlekedési utaknak fedanyaggal való ellátáshoz a kézi- és igánapaszmat igénybe vehesse. Napszám 5 kor., egylofogatu igánapaszam 11:50 K, kettőlofogaté 20 K., ökörfogat 11:50 korona.

— **A fürdők cukrot kapnak.** A cukorközpont a vármegyei fürdőtelepek cukorszükségletének biztosítására 150 q cukrot utalt ki. A szétosztással, szállítással járó kérdések elintézése most van folyamatban.

— **A cukor.** A cukorközpont vármegyénk részére 250 q cukrot utalt ki a nyári befűzések céljaira. A lebonyolítás ügye most van tárgyalás alatt. Megérkezési ideje bizonytalan. A felosztás később történik meg.

— **Háborús adók Veszprém.** A jövődelmi, a vagyon- és háborusnyereség-adó kivétele ár befejeződött. Veszprémben 226 egyén van, akiknek 50 ezer koronánál értékesebb vagyona s 10 ezer koronán felül levő jövedelme van. Ezekre 365 ezer korona adót vetettek ki. Háborusnyereségadóval pedig városunkban 124 egyént róttak meg. Ezek adóösszege 418 ezer korona. Nem sajnálhatják. Sokan megfizetnek helyettük még a fogukat se színek.

— **Gyilkosságok a vidéken.** Az ügyészségre érkezett értesítés szerint Bakonyországban egy ismeretlen csavargó egy embert megölt. — Hasonló értesülésünk van Bakonypéterdről is. A valószínűség azonban ott amelletl szól, hogy vadászok követték el a gyilkosságot és nem csavargó.

— **Rejtélyes eset.** Mult év december 13-án váratlanul elünt a síofoki községi bíró. Holttestet a napokban a Sióban megtalálták. A holttestet hatóságilag felboncolják. A hivatalos eljárason *Lányi Sándor* kir. ügyész is résztvesz.

— **A vármegyei díjokszabályzat.** A kormány jóváhagyta a vármegyei díjok szabályrendelét. Rendelkezései május 11-én lépnek hatályba. A vármegyének husz díjokállása van. — Ebből tizet a központban, tizet az öt járás főbirói hivatalokban alkalmaznak. A szabályrendelet egy évi jó szolgálat után bizonyos kedvezményeket biztosít a díjokosoknak. A kedvezmény jogosságáról hivatalos értesítőt kapnak. Az ilyen díjokosok évi nyugdíjállásban részesülnek a vármegye tisztviselői nyugdíjalapjából. Az évi segély tiz év után 500, husz év után 800, harminc év után 1100, negyven év után 1400 korona. A kezdő díjokat tizenegynapi, az értesítettek egy havi felmondás mellett alkalmazzák. A felmondás csak alapos okból történhet s megfelelőbezhető a vármegye közig. bizottságához. A vármegyei díjokosok napi járuléka Pápan és Veszprémben a kezdőfizetés, öt, tiz, tizenöt és husz évi szolgálat sorrendjében: 2:10, 2:50, 3:00, 3:50, 4:00, 4:50 korona. A nők napidíja egyik 15-évig. Ezen túl husz évig 3:70, husz éven felül 4 korona.

— **Mészárosok és hentesek vasárnap nem árusíthatnak.** Szerényi József kereskedelmi miniszter a mészárosok és hentesek iparában és az elárúsítás körül a következő fontos rendelkezést bocsátotta ki: A magyar szent korona országnak egész területén tilos a mészáros, hentes és kolbászkesztő iparban alkalmazott munkásokat vasárnapokon át akár az elkészítés, akár az elárúsítás és házhozszállítás körül foglalkoztatni és az ezzel foglalkozó telepeket, az üzlethelyiségeket vasárnapokon nyitva tartani még abban az esetben is, ha a munkaadók a szobánforgó munkát akár állandóan segédszemélyzet igénybevétele nélkül maguk, illetve családtagjaik segítségével végzik. Ugyancsak tilos f. évi március 3-tól vasárnapokon bármiféle husnak (marha, disznó, juh, kecske, ló), továbbá vadnak, halnak és baromfinak élő, friss és leölt vagy konzervált (pácolt, füstölt, sózott) állapotban való elárúsítása és házhoz szállítása.

— **Beljebb viszik a vasutat.** A kenesei partok alatt, ahol néhány éve a partcsuszamlás történt a vasutvonalat a parttól a vízbe vitték, hogy újabb veszedelmet kikerüljenek. A vasuti vezetőség minden eshetőségre számítva, hogy a vonalat teljességgel biztosítsa a biztonságának minden lehetőségét megadja, arra határozta el magát, hogy a vasutvonalat a kenesei és fűzfői állomások között 70—80 méterrel még beljebb viszi a Balatonba. Eddig 400 méternyi volt a vonal utja a vízben, az új terv szerint 4 kméter hosszúságúra nyúlik. Tudunkkal a tervek teljesen készen vannak. A pénzüsszeg folyósítása után munkához látnak. Ha az új vonal elkészül a vasutnak jelenlegi alépítményét valószínűleg a balatoni körut céljaira használják fel.

— **Gummit hadicétra.** A városi hatóság felhívja a polgárokat, hogy minden nélkülözhető gummianyagot, bármint ócska vagy szemét is, adják át **Dóri Ödönnek**, a gummiközpont helyi megbízottjának.

— **A dohányinség enyhítése.** Ezt lehet várni a hadvezetőség újabb rendeletétől. Eddig a tiszteknek járó dohányilletményt természetben adták ki, akár volt a tiszt dohányos, akár nem. A hadügy- és a honvédelmi miniszter rendelete szerint — mint a Somogyi Hírlap írja — ezentel a nemdohányos tisztak a napi dohányilletményt pénzben kapják meg. Csak azok igényelhetnek szivart és cigarettát — rendes trafikáron — akik azt el is szívják. Most már nem lesz érdekükben a harctéri tiszteknek, hogy dohányárut gyűjtsenek s így a felszabadult mennyiség a civilközönségnek jut. A harctéren ezentel csak annyi dohányt szállítanak ki, amennyi a kintlevő tisztak tényleges szükséglete.

— **Állatorvosi díjak felemelése.** A földmívelésügyi miniszter értesítette a törvényhatóságokat, hogy kapcsolatban a háboru okozta drágasággal, az állatorvosi magángyakorlat díjtételei, melyek nincsenek arányban az állatállomány mai nagy értékével, az állatorvosok által teljesített munka minőségével, bizonyos mértékben emeltesse. Megengedte a miniszter, hogy a m. kir. állatorvosok magángyakorlatukban április 1-től kezdve az 1915. évi áugusztusban szabályozott díjtételek kétszeresét számítsák föl.

— **Nem lesz ingyenes ügyvédi munka.** Az igazságügyminiszter leiratot intézett az ügyvédi kamarákhoz. A leirat szerint a hadiállapot megszüntetése után a hadból hazatérő ügyvédek érdekében tervezett intézkedések részleteiről a kamarát ezidőszáig tájékoztatni még nincsen módjában. Azonban már most jelzi, hogy az ügyvédek foglalkoztatása céljából azt az intézkedést vette tervbe, hogy a telegkönyvi helyesbítési ügyekben a helyszínen végzendő teendők teljesítésére a megállapítandó napidíj és fuvar költség megtérítése mellett nagyobb számban ügyvédek küldessenek ki. Továbbá kész a szükséghez képest törvényhozási intézkedést kezdeményezni, hogy a vagyontalank jogvédelmet, valamint az első folyamodási bíróságoknál a büntügyi hivatalos védelmet ellátó ügyvédek munkájukért az államkincstár részéről tiszteletdíjban legyenek részesíthetők.

IRODALOM.

* Az „Élet” szépirodalmi és művészeti hetilap, (Szerkeszti Andor József) gazdag tartalom, érdekes és aktuális képek egészítik ki. A kitérő lapot melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I. Fehérvári-ut 15. — Előfizetési ár félévre 10 kor. Mutatványszámot készséggel küld a kiadóhivatal.

* A CÉL. Társadalmi, közgazdasági, szépirodalmi és sport folyóirat. Legutóbbi száma változatos tartalommal jelent meg. Előfizetési ára egy évre 12 kor. Egyes szám ára 1 kor. Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, Üllői-ut 14. II. 4.

* A „Vasárnapi Ujság” minden száma gazdag tartalommal jelenik meg. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 5 korona, — a „Világkrónikával” együtt 6 korona. — Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4. szám). Ugyanígy megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb újság a magyar nép számára félévre 2 korona 40 fillér.

— **Elyállalok parkett lerakást, valamint régi parkett tisztítását, beeresztését és javítását.** **VÖRÖS ISTVÁN, parkettázó.** Veszprém, Buhim-utca 2.

Szenzációs találmány.

(Távcső szemüvegek. Szemüveglátások.)

A világháboru szerencsétlen világtalanjain, akiknek egy ellenséges golyó vagy egyéb baleset mindkét szemvilágát *végkép* elrabolta, nem lehet más módon látószervét pótolni mint azzal az igyekezettel, hogy halló- és tapintószerveiket lehetőleg finomítsuk s ezzel lehetővé lesz részére a külső benyomások és a tapintás révén, a különböző életviszonyokban megértést és tájékozást keresni.

De sok látásától megfosztott szerencsétlen, akiknek látóképességéből *még egy halvány sugár megmaradt*, új reménnyel, új bizakodással lehetnek; oly esetekben is, amelyekben mindezt az örök sötétségre voltak kárhóztatva. Legújabb sikerült ugyanis a „Zeiss” világhírt műhely jénai tudósainak olyan látsző-szemüveget előállítani, amely pehelysulya és a végtelékig pontos és éles üvegeinél fogva állandó viseletre is alkalmas.

Ezen szemüvegekről dr. „Arthur Fischer” értekezik a „Soziol-Technikben” s felhossa m. v. Rötz könyvében ismertett: „A szemüveg mint optikai szerszám” című szenzációs találmányát, a szemhibák megszüntetése céljából háromlencsés szemüvegeket hoz javaslatba, amelyre mozgatható mikrométer szerkezetben egy üveg alkalmazását próbálta ki meglepő sikerrel. Ezen pótüvegnek felváltása lehetővé teszi azt is, hogy az időközben csökkent látóképességhez alkalmazott erősségű üveg segítségével a látóképesség *újból* fokozható. Az ilyen látsző-szemüveg használhatása némely előzetes gyakorlást igényel, mert a megnagyobbitott kép a távolságot illetőleg némely tévedésbe ejti a gyakorlatlan szemlélőt.

A gyakorlatot legjobb olyan készülékkel folytatni, amely „Statio“-ra van alkalmazva.

A készülék mindinkább tökéletesítve kerül forgalomba s az akarát győz és így úgy véljük, hogy a látsző-szemüveget s annak előnyeit sokan fogják örömmel üdvözölni.

Mangold Gusztáv.

WELLNER GYULA

készíti a fogtechnika legremekőbb specialitásait. **VESZPRÉM, Rákóczi-tér 22**
Fogházás • Műfogak • Fogtömés

Anyakönyvi kivonat.

Születés.

Gillicze Mária napszámosnő fia József ev.

Halálozás.

Sándor János kir. járásbírósi irodatiszt r. k. 66 éves. — Répási Péter szegényházi tag r. k. 74 éves. — Pápai János ref. 6 éves. — Papp Mária házicseléd r. k. 14 éves. — Gál Károlyné Szukob Teréz napszámosnő r. k. 47 éves. — Badicz Mária ref. 14 hónapos. — Grüll János napszámos r. k. 84 éves. — Onrejka Mihály r. k. 5 hónapos. — Özv. Rózsa Imréné Hajda Mária magánzó r. k. 75 éves. — Begán Imre kocsi r. k. 54 éves. — Németh Julianna r. k. 18 hónapos. — Özv. Ehárt Györgyné Dombay Julianna napszámosnő r. k. 70 éves. — Piritti Géza ev. 2 hónapos.

Házasság.

Az elmúlt héten nem köttetett.

Használjunk hadisegély bélyegeti!

— **Eladó a Széll-utca 5. sz. alatti új ház,** melyen van 4 szoba, 4 konyha, 7 faskamra és hozzá gyümölcsöskert.

Uj és használt fegyvereket, pisztolyokat ad és vesz, javításokat **Szemerey János** elfogad fegyverkereskedő, Veszprém

PESTI és SZEMEREY

kereskedelmi irodája (Veszprém, ^{Gizella-tér 9.}) hirdetősei.

Almádiban a vasut fölött remek kilátással 2 villa egy területen (szoba- és konyhafelszereléssel) bére kiadó; egyik 1000, a másik 1400 korona. Szőlőbirtok 6 kat. hold termő, 6 kat. hold szántó, erdő és legelő, házakkal, pincével, 130 h. hordóval, vincerlakás, présház, istálló stb. *jutányosan eladó.*

Veszprém, a Villásorban 5 szobás, konyha, előszoba, fürdőszoba s minden mellékkeliséggel bíró új ház eladó.

20—30 méhcsalád kaptárral kerestetik. Talajművelő részv.-társasági, Veszprémi és Veszprémmegei takarékpénztári részvények vételre kerestetnek.

Könnyű, egy ló után való kétüléses nyitott kocsik megvételre kerestetik.

Jutányosan eladó egy 11-es és egy 22-es számú Ganz-henger, egy pár 38-as francia kő teljes felszereléssel, henger, sziták, felvonók és egy Pohl-féle 12 lóerős francia turbina.

1 darab 5 lóerős benzín motor, amerikai gyártmány, fekvő helyhez kötött. Ára 3000 kor. 1 garnitúra 3 lóerős benzines cséplő, egyszerű tisztító szerkezettel — bármely kiszagda maga kezelheti, beoktatva lesz — jutányosan eladó.

Veszünk 1 drb. 5—8 lóerős magánjáró vagy félstabil gőz- vagy más locomobilt.

Eladó 2 aratógép, német gyártmány, marokszedő- és kéveköttető.

1 kukoricaszár tégőgép 800 kor. 1 cséplőszekrény, jó üzemező, Hoffner és Schrantz-gyártmány, 45" elevátorral.

3—4 szobás családi házak vételre kerestetnek. **Irógép és Wertheim-szekrény megvételre kerestetik.**

Egy jó karban levő finom hegedő eladó. **Schuthleworth-locomobil** 8-as, Marschall-cséplő 54" elevátorral, használt, jó karban eladó.

2 jó bicikli gummival eladó.

Villatelep legszebb helyen Almádiban eladó. Mindenféle üres, használt üvegeket (palackot) és hordókat bármely mennyiségben veszünk.

Uj ház, mely 3 háromszobás lakás és mellékkeliségekkel, külön még 2 szoba és mosókonyhából áll, város központjában, jutányosan eladó.

Gazdálkodónak 2 szoba, konyha, istálló, 500 □-l kerttel ház az Almádi-utban eladó.

Mosoda jóforgalmu, teljes felszereléssel, festészeti anyaggal *sürgősen eladó.*

Decimal mérleget keresünk vételre. Kossuth Lajos-utcában 5 szoba mellékkeliségekkel, raktárakkal levő új ház eladó.

Almádiban 2 villa, 2 hold szőlővel, teljes felszereléssel jutányosan eladó.

Fürdőn vendéglő berendezéssel kiadó. Hordók, 300 hectoliter, 7—15 hectosak eladók.

Viszketeg és minden nemű bőrbaj, ugymint rüh, sörör, fekély, daganat és sebek gyógyítására a legbiztosabb és egyuttal a leggyorsabban ható házi szer a **Boróka kenőcs**

Nem piszkít, teljesen szagtalan. Kis tégely 3 kor., nagy tégely 5 kor., családi tégely 9 kor. Hozzávaló **Boróka szappan** 5 kor. Készíti: **GERŐ SÁNDOR** gyógyszerész Nagykörső. Veszprémbe kapható: **FÖLDES AJOS** gyógyszerárterében, Kossuth Lajos-utca.

NÉMETH KÁROLY

polgári és egyenruhászabó
a „Korona“-szálloda átellenében.

Elfogadok a szakmámba
vágó mindenféle munkát,
igazitásokat és felvasa-
lásokat. Viselt ruhákat
becserélek és azokat ki-
javítva, szegényebb sor-
suaknak eladom.

Valamint tanítok szabászatot és pedig pol-
gári, katonai és papit, mindegyiket külön
is, egyezség szerint.

ROLAND FERENC

orgona- és harmoniumkészítő
VESZPRÉMBEN
Ostromlépcső-utca 5. sz.

Elvállal teljesen új orgonák építését a
legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitel-
telig — pneumatikai rendszer szerint.
ORGONÁK átalakítását és hangolását
jutányos árban számítom. Iskolák részére
HARMONIUMOKAT jó erős kivitelben
készítek. ZONGORÁK javítását és han-
golását úgy helyben, mint vidéken a
lehető legrövidebb idő alatt eszközök.

Bakos Kálmán

fűszer-, csemege-, bor- és ásványviz-
kereskedő

VESZPRÉM.

Telefon 53. Sörgöny Bakos kereskedő Veszprém.

! ! ! ! !
NAGY-VÁLASZTÉK

hazai és különleges

Borokban, Pezsgők,
Likőrök, Cognac,
Puncs stb.

Hentesáruk, Sajtok

Friss és Déligyümölcsök,
Befőttek, Gyümölcsíz

KONZERVEK

Libamáj painok,
Hus- és Halkonzervek

Szárított főzelékek

Főzelékkonzervek
Teasütemények
Háztartási cikkek

Vadak

Vidéki rendelések azonnal elintéztetnek!

Veszék

áranlanlattal:

fűstölt szalonnát,
és sonkát, mézet,
sárgaviaszt, almát
s egyéb gyümölcsöt,
befőttet, lekvárt, vadat

SZEMEREY J.

VESZPRÉM. (Főter.)

Eladó ház.

Veszprémben, a Hosszu-utca
végén, az Eszterházi-utca 2.
számu ház

szabad kézből eladó.

A ház — mely három részből áll —
van 5 szoba, 2 konyha, 2 kamra, 1 pince,
1 nagy műhely, raktár, 2 felszer és 2
udvar. — Az utcafelelő lakás bolthelyi-
séggé is átalakítható. — Bővebb fel-
világosítás nyerhető az ugyanott lakó
tulajdonosnál.

Alapított 1894-ben

Villanyerőre berendezve

Egyházmegyei Könyvnyomda**Készít a legrövidebb idő alatt és raktáron tart**

a leg egyszerűbbtől a legfinomabb
kivitelig minden néven nevezendő

KÖNYVNYOMDAI MUNKÁKAT

ugymint: rópiratok, fűzetek, köny-
vek, folyóiratok, árjegyzékek, körle-
velek, hirdetések, falragaszok, évi
jelentések, mérlegek, kimutatások,
gyászlapok, rovatolt táblázatok, név-
jegyek, meghívók, eljegyzési és es-
ketési indoklások, számlák, címkek,
stb. stb., jutányos árakon számítva.

plébánia-hivatalok és iskolák részére
szükséges mindenféle

HIVATALOS NYOMTATVÁNYT

melyek tetszés szerint fűzve vagy
bekötve szállíttatnak. Hivatalos le-
velepapírok és borítékok, okmánybori-
tékok mindenféle alakban és színben.
Egy és négyvonalas csinos vizsgálá-
pok, letérszerinti mennyiségben. —
Kaphatók a legjobb minőségű fehér
írdalai, ugyancsak fogalmazópapírok.

Postai megrendelések azonnal elintéztetnek

Telefon 61

Veszprém

Telefon 61